

یادداشت

مهدی حسن‌زاده

برای حل مشکلات از همین مردم کمک بطلبیم

ما در میانه جنگی هستیم که شرایط آتش‌بس نیز شاید به راحتی دربارۀ آن صادق نباشد و شاید بتوان به تعبیری که روزنامه‌فدس در گزارش روز شنبه ۱۹ اردیبهشت از آن استفاده کرد، اشاره کرد، یعنی «آتش‌بس گرم».

در این میان حماسه‌آفرینی نیروهای مسلح و حضور حماسی مردم در خیابان‌ها طی ۷۰ شب اخیر نشان داده ملت بزرگ ایران و تمدن کهن ایرانی به تهدید و تشر فرومایه‌ای چون ترامپ سر خم نمی‌کند و پوزۀ دشمن متوهم را به خاک می‌مالد، اما طبیعی است همان‌طور که جنگ برای دشمن صهیونیستی و آمریکایی و حتی سایر جهان هزینه‌های سنگین داشته، برای ما نیز هزینه داشته باشد، اما به مدد همین مردم می‌توان هزینه‌های جنگ را مدیریت کرد. آنچه محل نقد این نوشته است، توصیف صرفاً حماسی از جنگ در بیان برخی محافل، تریبون‌ها و رسانه‌ها و غفلت از آماده‌سازی مردم برای مواجهه با تبعات جنگ و نحوه مدیریت آن است.

چند روز پیش رئیس مجلس در پیام صوتی به مردم بر ضرورت صرفه‌جویی تأکید کرد و دو شب قبل نیز رئیس جمهور از مردم خواست با صرفه‌جویی در مصرف انرژی، سهم خود را در میدان ایفا کنند. گزارش‌ها نیز نشان می‌دهد تبعات حمله ناجوانمردانه دشمن به بخشی از زیرساخت‌های انرژی و صنعتی منجر به کاهش تولید بخشی از گاز و بنزین شده، اگرچه بخش اعظم ظرفیت تولید گاز و بنزین کشور دور از گزند دشمن مانده است. اگر این واقعیت را با ناترازی انباشته در حوزه انرژی ترکیب کنیم، شرایطی در پیش رو خواهیم داشت که نیازمند آمادگی جدی دولت و مردم است.

نام‌نویسی بیش از ۳۰ میلیون جانفدا و حضور ۶۰درصد مردم به صورت مستمر یا موردی در تجمعات خیابانی این شب‌ها در حمایت از ایران، ظرفیت بالایی را برای نقش‌آفرینی مردم در مواجهه با مشکلات پسا‌جنگ ایجاد می‌کند. با این حال سمت و سوی مطالبات اقتصادی این روزها صرفاً به موضوع گرانی‌ها، بدون توجه به گریزناپذیر بودن بخشی از افزایش قیمت‌ها رفته است. در حقیقت تصویری توسط برخی تریبون‌ها و اشخاص در حال ایجاد است که جنگ را بدون هزینه تبعات تصویر می‌کند. در این تصویر غیرواقعی، دشمن در حال نابود شدن است و آنچه تحت عنوان گرانی رخ داده یا توپه‌های برای ضعیف شدن کشور و تن دادن به توافق با آمریکاست یا ناتوانی مسئولان و سودجویی فروشنندگان. صدالبته گران فروشی و سوءاستفاده برخی عناصر فرصت‌طلب اقتصادی از شرایط جنگی و برخی کمبودهای پیش رو در حوزه‌های پتروشیمی و فولاد را نباید نادیده گرفت و وظیفه نهادهای ناظر، برخورد قاطع با سودجویانی است که در شرایط جنگی به ملت فشار می‌آورند، اما در شرایط تورم ۷۰درصدی، رکود ناشی از افت فعالیت‌ها در بخش‌هایی از اقتصاد، افزایش نرخ ارز، محدود شدن واردات به دلایل محاصره و کاهش تولید پتروشیمی و فولاد به عنوان مواد اولیه بسیاری از صنایع، نمی‌توان هر افزایش قیمتی را سودجویی دانست و نقش‌آفرینی اقتصادی مردم در این شرایط را صرفاً در قالب مقابله با گرانی و اعتراض به سوءاستفاده برخی فروشنندگان انحصاری تعریف کرد و محدودیت‌های ایجاد شده را نادیده گرفت. اتفاقاً جایی که مردم می‌توانند تک به تک و حتی برای نوجوانان و کودکان به عنوان یک فرد کوچک از یک خانوار نقش تعریف کنند، اقدام برای کاهش مصرف انرژی به ویژه کاهش مصرف برق است. در این میان بسیاری از ترندهای خانه‌داری و اقدام‌های خلاقانه از دل ایده‌های خود مردم برای مدیریت مصرف انرژی در سطح خانوار قابل تعریف است، اما شرط آن این است که درباره شرایط پیش رو و محدودیت‌های ناگزیر در مصرف انرژی، با مردم سخن بگوییم و به سوی ملتی که برانگیخته شده تا چون رستم تهمتن و شیر پیل افکن در برابر دشمن پرمده‌ا قرار گیرد، دست یاری خود را دراز کنیم و کمک بطلبیم.

صدالبته که توقف ماشین نظامی دشمن، تثبیت اقتدار ایران بر تنگه هرمز و توقیف ملت ایران در جنگ اراده‌ها، نشانه‌های روشن پیروزی در این جنگ است و ایران پسا‌جنگ با وجود زخم‌هایی که بر تن دارد، بیش از پیش می‌تواند به طی کردن مسیر توسعه امیدوار باشد، اما شرط آن؛ نگاه واقع‌بینانه به واقعیت‌های موجود و کمبودهای به وجود آمده، تدبیر برای کاستن از این کمبودها و تقویت مزیت‌هاست. به این ترتیب در شرایطی که ضلع میدان با همراهی ضلع خیابان توانسته در جنگ، توقیف ایران را رقم بزند، ضلع حاکمیت نیز به همراهی خیابان برای عبور از مشکلات پسا‌جنگ نیاز دارد.

هدایت جاوید | اگرچه مقامات تهران بی‌توجه به تهدیدهای مدام رئیس‌جمهور ایالات متحده، با حوصله و دقت، پس از ۱۰اروز، پاسخ نوشتاری خود به متن پیشنهادی صلح آمریکا را از کانال پاکستان به کاخ سفید ارائه کردند، اما زیاده‌خواهی ترامپ همچنان ادامه داشته و وی مانند بچه‌های تِق‌نغو، دنبال بهانه‌گیری و البته کشاندن پای دیگر طرف‌ها به میدان درگیری با جمهوری اسلامی است؛ تبری که البته تا اینجا کار به سنگ خورده است.

پاسخ به طرح واشنگتن که در این مرحله بر موضوع خاتمه جنگ در منطقه متمرکز است شامگاه دوشنبه ارسال شد، متنی که بقای، سخنگوی وزارت خارجه آن را «منطقی و سخاوتمندانه» خوانده است. طبق ادعای رسانه العربی‌الجدید «پاسخ ۱۴ابندی» ایران بر مذاکره درباره مسائل اختلافی هسته‌ای طی ۳۰ روز تأکید دارد و در مرحله نخست بر توقف جنگ، بازگشایی تنگه هرمز و پایان محاصره متمرکز است. همچنین شامل تعهد متقابل به توقف جنگ در تمامی جبهه‌هاست. طبق گزارش رسانه مذکور، جمهوری اسلامی در پاسخ خود انعطاف زیادی نشان داده و با بررسی پرونده هسته‌ای طی ۳۰ روز موافقت کرده است؛ موضوعی که پیش‌تر حاضر نبود در این بازه زمانی درباره آن گفت‌وگو کند و بر موقوف شدن آن به مراحل بعدی تأکید داشت. تهران همچنین شرط کرده محاصره در یایی اعمال شده ایران پایان یابد، تحریم‌های فروش نفت لغو و درایی‌های بلوکه‌شده ایران پس از امضای تفاهم آزاد شود. طبق گزارش وال‌استریت‌ژورنال پیشنهاد تازه ایران همه‌نقاط اختلافی و به‌ویژه موضوع هسته‌ای را پوشش نمی‌دهد. در تحلیل این روزنامه آمریکایی آمده است: تهران پیشنهاد کرده پرونده هسته‌ای طی ۳۰ روز مورد بحث قرار گیرد و رفیق کردن بخشی از اورانیوم غنی‌شده با خلوص بالا و انتقال باقیمانده آن به کشوری غیر از آمریکا را پیشنهاد می‌دهد. فخری‌ساز اورانیوم نیز وال‌استریت‌ژورنال گزارش داده تهران آمادگی خود را برای تعلیق غنی‌سازی اعلام کرده، اما برای دوره‌ای کوتاه‌تر از ۲۰سالی که واشنگتن خواستار آن است. در عین حال، ایران بر مخالفت خود با برچیدن تأسیسات هسته‌ای‌اش تأکید کرده‌است.

■باید منتظر رود به مرحله تنش نظامی بود؟

در شرایطی که گمانه‌زنی‌ها درباره مفاد پیشنهادی ایران همچنان ادامه داشته و به‌ویژه برخی رسانه‌های غربی آن را منطقی و قابل بحث می‌دانند اما ترامپ با واکنش منفی و خط و نشان کشیدن نشان داد از شرایط جاری و مقاومت تهران مقابل زیاده‌خواهی‌هایش به ستوه آمده است. ترامپ که حتی پیش از در یافت پاسخ جمهوری اسلامی این گونه به تهران تاخته بود؛ «ایران به مدت ۴۷سال با ایالات متحده و بقیه جهان بازی کرده و به ما خندیدند اما دیگر نخواهند خندید»، پس از دریافت پاسخ کتبی، در پیامی که پوی تهدید می‌دهد، نوشت: «پاسخ به اصطلاح نمایندگان ایران را خواندم. من آن را دوست ندارم - کاملاً غیر قابل پذیرش است!». او به این هم بسنده نکرد و در ادامه تناقض‌سرایی‌های این

روزشمار جنگ | روز هفتاد و سوم

هفتاد و سومین روز از آغاز نبرد، تصویر شفاف‌تری از بن‌بست خودساخته‌واشنگتن به‌دست‌داد.دوئل‌ترامپ که‌هفته‌هاست‌با‌منورهای‌رسانه‌ای‌سعی‌در‌القای «توافق قریب‌الوقوع» دارد، در‌نهایت‌پیشنهاد‌جامع‌ایران‌را‌با‌یک‌جمله‌کلیشه‌ای‌رد کرد: «کاملاً‌غیر‌قابل‌قبول‌است». اما برای فهم چرایی این واکنش عصبی، نباید به لفاظی‌های توپینتری رئیس‌جمهور آمریکا بسنده کرد. پاسخ در تضاد منافع حاکمیتی ایران با جاه‌طلبی‌های مستأجر کاخ‌سفید نهفته‌است. امروز جهان به‌وضوح دریافت‌که آمریکا‌به جای پایان دادن به جنگ، به دنبال امضای سند تسلیم رقیب‌است؛ رؤیایی که با وجود تسلط ایران بر شاهراه‌های انرژی و ایستادگی بی‌نظیر در برابر بمباران‌ها، سرایی پیش نیست.

■کالبدشکافی یک بن‌بست دیپلماتیک

محتوای پیشنهادی که میان واشنگتن و تهران مبادله شد، گویای همه‌چیز است. ایران در طرح خود، شرط پایان درگیری‌ها را «لغو محاصره دریایی، رفع تحریم‌های ظالمانه و پایان جنگ در تمامی جبهه‌ها» جمله‌لبنان» اعلام کرد؛ ضمن آن‌که بر حفظ حقوق هسته‌ای و دستاوردهای برنامه صلح‌آمیز خود تأکید ورزید.

در مقابل، آمریکا خواستار توقف کامل و طولانی مدت

ترامپ می‌گوید از پیشنهاد تازه ایران ناراضی است اما همزمان از جنگ فرسایشی می‌گریزد

ناز و غمزه یک بازنده!

ترامپ در باتلاق جنگ گرفتار شده و برای فرار از مهلکه تلاش دارد به هر شکل ممکن طرف‌های مختلف را درگیر کرده و به میدان بکشد ولی تیر او هر بار به سنگ خورده است

روزهای خود در گفت‌وگو با فاکس نیوز مدعی شد طرف ایرانی به او گفته نمی‌تواند اورانیوم غنی‌شده را در اختیار قرار بدهد زیرا فناوری آن را ندارد. ترامپ سریع گوشی به دست شده و با نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی تماس تلفنی برقرار و موازی با آن با انتشار عکسی از خود در کنار بنیامین نتانیاهو به زعم خود به جمهوری اسلامی پیام تهدید مخابره کرد!

به همه بحث‌ها انتشار مصاحبه روز گذشته رئیس‌جمهور ایالات متحده که می‌گوید جنگ علیه ایران پایان نیافته و ممکن است برای دو هفته دیگر ادامه یابد را باید افزود که گمانه‌زنی‌ها درباره خطر آغاز ماجراجویی دیگر از سوی واشنگتن را افزایش داده است. طبق آنچه علی قلهکی، تحلیلگر سیاسی می‌نویسد: «پاسخی که ایران به پاکستان داده برای آمریکا خوشایند نبوده؛ «تویبت ترامپ» و «پیش‌واکنش نتانیاهو» همین را می‌رساند. ایران بر «پایان جنگ»، «رفع تحریم» و «رفع محاصره دریایی» متمرکز است ولی طرف مقابل حتماً «۴۰۰ کیلو اورانیوم» را می‌خواهد! از این پس باید منتظر نقطه ورود به تنش نظامی بود!».

شلیک کاخ سفید به دیپلماسی

چرا ترامپ از توافق با تهران می‌گریزد؟

جنگ، امنیت کلایی انحصاری نیست.».

همان‌طور که ایران پیش‌تر هشدار داده‌بود، هرگونه تلاش برای دور زدن تنگه هرمز و تأمین انرژی غرب در شرایطی که بنادر ایران در محاصره‌اند، با چالش جدی روبه‌رو خواهد شد. اگر چه تنها چند نفتکش با چراغ‌های خاموش و سیستم‌های دریایی قطع شده، توانسته‌اند از تنگه عبور کنند، اما حجم قطره‌چکانی این عبور و مرورها نتوانسته عطش بازار انرژی جهان را فرو بنشانند.

■بهای لجاجت؛ از پمپ‌بنزین‌های تگزاس تا نشست یکن

پیامدهای تصمیم ترامپ برای ردپیشنهاد ایران، بلافاصله در وال استریت و بازارهای جهانی نمایان شد. جهش قیمت نفت برنت به بالای ۱۰۴ دلار، سیلی محکم اقتصاد یافته است. گزارش الجزیره از رهگیری پهپادهای ناشناس در حریم هوایی امارات و کویت و همچنین حمله پهپادی به یک کشتی باری در نزدیکی سواحل قطر، این پیام ژئوپلیتیک را مخابره کرد که «در زمان

ایالات متحده برنامه گسترش جنگ علیه ایران را همچنین با ارائه قطعه‌نامه مشترک با کشورهای عربی در شورای امنیت سازمان ملل دنبال می‌کند. پیش‌نویس قطعه‌نامه بحرین و ایالات متحده با حمایت کویت، قطر، عربستان و امارات که از جمهوری اسلامی می‌خواهد حملات در تنگه هرمز را متوقف کند به‌زودی ارائه خواهد شد. اما در شرایطی که ترامپ با نیت دیداری دوروزه از یکن فردا راهی چین خواهد شد، به نظر تلاش واشنگتن برای همراه کردن اژدهای زرد در تقابل با ایران یکی از محورهای رایزنی‌ها خواهد بود. بلومبرگ گزارش داد رئیس‌جمهور ایالات متحده قصد دارد شی جین‌پینگ را در ارتباط با فروش تسلیحات و خرید نفت از ایران زیر فشار قرار دهد، ایده‌ای که با توجه به اظهارات دیروز اسماعیل بقایی و اینکه ما با چین به‌عنوان یکی از شرکای راهبردی در ارتباطیم از هم اکنون محکوم به شکست است.

ناکامی پروژه آمریکا و رژیم صهیونیستی در کشاندن پای طرف‌های سوم به تقابل با ایران را حتی در نوع واکنش کشورهای اروپایی به این ماجرا می‌توان به وضوح دید. اگرچه ترامپ تلاش کرده با نوع رفتار و گفتار خود متحدان را در محذوریت قرار داده و به دفاع از خود بکشد، اما وزیر خارجه ایتالیا همزمان با تهدیدهای او برای خارج کردن سربازان آمریکایی از پایگاه‌های ناتو در ایتالیا، بار دیگر تأکید کرده رم قطعاً وارد جنگ علیه تهران نخواهد شد. جالب‌تر نوع واکنش فرانسه و انگلیس است. کمی پس از انتشار اخباری در مورد اعزام ناوگان دو کشور مذکور به خلیج فارس و در حالی که کاظم غریب‌آبادی، معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت خارجه هشدار داد استقرار نیروهای بیگانه در تنگه هرمز با واکنش فوری ایران مواجه خواهد شد، امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور سرزمین خرس‌ها با عقب‌نشینی از اقدام دولتش تأکید کرد «اعزام نیرو برای بازگشایی تنگه هرمز هرگز گزینه فرانسه نبوده بلکه به‌دنبال یک مأموریت برای حفظ امنیت است که با ایران هماهنگ شده باشد». کی‌یر

استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا نیز با وجود فشارهای واشنگتن تأکید کرد «ما وارد رویارویی با ایران نخواهیم شد». در نهایت شواهد گواه آن است که ترامپ در باتلاق جنگ گرفتار شده و برای فرار از مهلکه تلاش دارد به هر شکل ممکن طرف‌های مختلف را درگیر کرده و به میدان بکشد ولی تیر او هر بار به سنگ خورده است. حتی اروپایی‌ها با وجود اعزام ناو جنگی (که تلاشی برای راضی کردن ترامپ تلقی می‌شود)، با اقدام‌های خود فاصله با واشنگتن را حفظ کرده و سیاست خارجی مستقلی را پیگیری می‌کنند که به هیچ وجه مطلوب واشنگتن نخواهد بود. ترامپ هم اگرچه ژست نارضایتی گرفته و مدعی است پیشنهاد جمهوری اسلامی را دوست ندارد! با این حال گزینه‌های زیادی برای پاسخگو کردن تهران مقابل خود نمی‌بیند تاجایی که حتی نزدیک‌ترین متحدان هم از همراهی با او سر باز می‌زنند. اکنون او یا باید منطقی رفتار کرده و با پیگیری دیپلماسی به دنبال فرار آورم‌داندۀ از جنگ باشد و یا همچنان در مسیر اهداف صهیونیست‌ها اقدام کرده و منافع آمریکا را در معرض خطر قرار دهد.

و پنجه نرم می‌کنند، دیگر خریدار شعار «اول آمریکا» نیستند، وقتی می‌بینند کشورشان در حمایت از جنایت‌های اسرائیل در غزه و لبنان، بهای سنگینی را می‌پردازد. از سوی دیگر، ترامپ فردا چهارشنبه در حالی وارد یکن می‌شود تا با شی جین‌پینگ دیدار کند که مهم‌ترین برگ برنده او یعنی توافق با ایران و بازگشایی هرمز، سوخته‌است. چین به‌عنوان شریک استراتژیک ایران و یکی از بزرگ‌ترین متضرران محاصره هرمز، اکنون در موضعی قرار دارد که می‌تواند از استیصال ترامپ، بالاترین امتیازات سیاسی و اقتصادی را دریافت کند.

■ایستگاه هفتاد و سوم؛ استقامت یادگانی

در برابر هیاهوی انتخاباتی

ایران در هفتاد و سومین روز از آغاز این رویارویی نشان داد اسیر جنگ روانی غرب نمی‌شود. ما اکنون در فاز «بازی با مجموع صفر» قرار داریم. واشنگتن تلاش می‌کند با حفظ محاصره و لفاظی‌های رسانه‌ای، ایران را تسلیم کند؛ اما تهران با کنترل نبض هرمز و با فشاری بر شروط عادلانه خود، زمان را به سود خود ذخیره کرده است. تا زمانی که ترامپ نپذیرد میز مذاکره، جایگاهی برای «تسلیم‌نامه» نیست. قیمت نفت، تورم جهانی و باتلاق خاورمیانه، او را بیش از پیش در خود فرو خواهد برد.

توضیح سخنگوی وزارت خارجه درباره محتوای پاسخ ایران به بسته آمریکا

امتیازی مطالبه نکرده‌ایم، حقوق ملت ایران را می‌خواهیم

مواضع ما آگاه است. بقایای گفت: برای چین به اندازه ما امنیت و ثبات در غرب آسیا، خلیج فارس و دریای عمان مهم است و حتماً دوستان چینی به خوبی می‌دانند چگونه از این فرصت‌ها استفاده کنند برای هشدار دادن نسبت به تبعات اقدام‌های غیرقانونی و قلدرمیانه آمریکا بر صلح و ثبات منطقه.

■هیچ‌مقام آمریکایی بر لب ایرانیان لیخند نیآورده است

وی در مورد اظهارات ترامپ مبنی بر رفتار خوب اواما با ایران و آوردن لیخند برای ایرانیان، بیان کرد: هیچ‌مقام آمریکایی بر لب ایرانیان لیخند نیآورده است. تاریخ اقدام‌های آمریکا به‌سال ۱۳۳۲ برمی‌گردد، زمانی که در کودتای غیرنظامی علیه مردم ایران اقدام کرد. در طول پنج‌دهه گذشته هم اگر به عملکرد آن‌ها نگاه کنید، از هیچ اقدامی برای آزار و اذیت ایرانیان فروگذار نکرده‌اند. در دوره اواما هم با بارها با نقض اجرائی برجام مواجه بودیم. ما هیچ سابقه خوبی از عملکرد

خبر

آرش خلیل‌خانه | سخنگوی وزارت خارجه کشورمان در جواب به این پرسش که در پاسخ ایران به آخرین پیشنهاد آمریکایی‌ها چه امتیازها و مطالباتی مطرح شده، با بیان اینکه ما هیچ امتیازی مطالبه نکرده‌ایم، اظهار کرد: تنها چیزی که خواستیم حقوق مشروع ملت ایران است.

به گزارش خبرنگار قدس، اسماعیل بقایی افزود: من قضاوت را به شما و مردم واگذار می‌کنم که آیا مطالبه ایران برای خاتمه جنگ در منطقه، راهزنی دریایی آمریکایی‌ها علیه کشتی‌های ایران در آب‌های آزاد، آزاد شدن دریایی‌های مردم ایران که سال‌هاست به‌خاطر فشار آمریکا در بانک‌های خارج محبوس شده‌با پیشنهاد ما برای اینکه در تنگه هرمز تردد ایمن صورت گیرد و موضوع مهمی مانند برقراری امنیت و صلح در تمام منطقه به‌شمول لبنان زیاده‌خواهانه است؟ اسماعیل بقایی با تأکید بر اینکه تمام آنچه ما مطرح کردیم معقول، مسئولانه و خیراندیشانه‌های کل منطقه و جهان است، خاطر نشان کرد: اقدام‌های آمریکا